

Arbeidsnotat nr. 217 / 2017
Working paper no. 217 / 2017

Tilbakemeldinger til sykepleiestudenter i praksis

Prosjektrapport 2015-2016

Av

Marianne Reinfjell Carlsson, høgskolelektor, Høgskolen i Innlandet
Ingrid M. Prestrud, geriatrisk sykepleier, Sykehuset Innlandet HF
Janne Moen, fagutviklingssykepleier, Sykehuset Innlandet HF
Anne Trollvik, førsteamanuensis, Høgskolen i Innlandet

Et samarbeidsprosjekt mellom
Ortopedisk sengepost Elverum, Sykehuset Innlandet HF,
og Institutt for sykepleie, Høgskolen i Innlandet

For fullstendig oversikt over publikasjonene i HiLs skriftserie se
http://hil.no/hil/biblioteket/forskning_og_publicisering/skriftserien_ved_hil

ISSN 0806-8348 (Trykt versjon)
ISSN 2464-3688 (Onlinepublisering)

Alle synspunkter står for forfatterne sin regning. De må ikke tolkes som uttrykk for oppfatninger som kan tillegges Høgskolen i Innlandet. Denne artikkel kan ikke reproduseres - helt eller delvis - ved trykking, fotokopiering eller på annen måte uten tillatelse fra forfatteren.

Any views expressed in this article are those of the authors. They should not be interpreted as reflecting the views of Inland Norway University of Applied Sciences - INN University. This article may not be reprinted in part or in full without the permission of the author.

Innhold

1. Innledning	2
2. Bakgrunn	3
2.1 Forutsetning for veiledning i praksis	3
2.2 Refleksjoner – betydning for læring	4
2.3 Tilbakemeldinger i praksis	5
2.4 Krav og utfordringer med veiledning	7
3. Veiledermodell på Ortopedisk sengepost	9
4. Utfordringer med bruk av tidligere skjema	10
5. Praksisprosjektets hensikt	11
6. Metode	12
6.1 Deltakere	12
6.2 Litteratursøk	12
6.3 Kvalitativ forskningstilnærming	13
6.4 Analyse	14
7. Forskningsetiske overveielser	16
8. Organisering	17
9. Økonomi	18
10. Resultater	19
11. Erfaringer etter utprøving av tilbakemeldingsskjemaet	22
12. Konklusjon	24
13. Videre arbeid	25
Referanser	26
Vedlegg	28

1. Innledning

Ortopedisk sengepost har gjennom flere år drevet kontinuerlig forbedringsarbeid for å heve kvalitet til studentveiledning i praksis og samarbeidet med Høgskolen i Innlandet. Det allerede veletablert samarbeidet førte til at ortopedisk sengepost våren 2014 søkte på samarbeidsprosjektmidler ved Høgskolen i Innlandet. De søkte om et fagutviklingsprosjekt for å kunne utarbeide et *skriftlig tilbakemeldingsskjema* til bruk for studenter ved ortopedisk sengepost.

Det var en utfordring for både studenter og daglige veiledere med å bruke det eksisterende skjema *fokus for uken* og *arbeidsplan*. Bakgrunn for prosjektet var et ønske å kunne gi studenter mer individuell og tilpasset tilbakemeldinger samt et ønske om mer refleksjon og læring.

Studentveiledning er et prioritert område fra avdelingens ledelse og fagutviklingssykepleier i gjennom flere år. Hovedveiledermodellen er veletablert og mange av sykepleierne har formell veilederutdanning. Gode rutiner i avdelingen er etablert med en praksismodell som organiserer studentteam for studenter i 6. semester praksis. Det vurderes også muligheter for etablering av studentteam med 3. semester studenter.

Et kriterium for praksisprosjektets gjennomføring er at studentene i praksis skal være delaktige i prosjektet. Sykepleierstudentene i praksis har deltatt ved å dele sine erfaringer med skriftlig tilbakemeldinger gjennom refleksjonsnotater og fokusgruppeintervju. Sykepleierne på ortopedisk sengepost har delt sine erfaringer gjennom fokusgruppeintervju.

Praksisprosjektet har sin formelle oppstart januar 2015 og ble avsluttet desember 2015.

2. Bakgrunn

I dette kapitlet vil det bli presentert funn fra litteraturgjennomgang som belyser tema som veiledning og tilbakemeldinger i praksis for sykepleiestudenter.

2.1 Forutsetning for veiledning i praksis

I sykepleiepraksis vil studentene møte kompleksitet og det vil være nødvendig for studentene å kunne få faglig og personlig veiledning i sin læreprosess. Hensikten er at veilederen skal hjelpe, støtte og legge til rette for at studenten utvikler seg og blir mer kompetent og kyndig i sykepleiepraksis. Veiledning innebærer å lytte, spørre, råde, forklare og prosessvurdere og er av betydning for studentens læreprosess (Bjerknes & Christiansen 2015). Haddeland & Söderhamn (2013) hevder at veiledere i praksis som har innsikt i studentens utdanningsprogram er en ressurs for sykepleierstudentene og vil ha en større innsikt i studentens læringsfokus før praksisstart og underveis i praksisperiodene. Det samme synspunkt deler Tveiten (2013) som beskriver at når veiledere skal vurdere studenter må veiledere innhente opplysninger om studenters kompetanse for så å finne den beste veien til ny læring. Læring er hovedfokuset i veiledning og for at studenter skal oppleve mestringskompetanse i praksis må veiledning og vurdering ses i sammenheng (Tveiten 2013). Studenter opplever det som positivt å ha forutsigbarhet i praksis og med faste veiledere å forholde seg til. Relasjon mellom veileder og student er av stor betydning for studentene for både veiledning og tilbakemeldinger i praksis (Haddeland & Söderhamn 2013). God veiledning er vesentlig for god kvalitet i praksisstudiene og det er veilederes primære funksjon å bidra til å støtte studentens læring og utvikling. For å lykkes med det må det avsettes tid (Kunnskapsdepartementet 2016).

Bjerknes & Christiansen (2015) mener at dialog mellom veilederen og den andre er en forutsetning i veiledningen og at veilederen tar utgangspunkt i den andres opplevelse og forståelse. Alle elementer i veiledningen innebærer å lytte, spørre, råde, forklare og prosessvurdere og har betydning for studenters læreprosess.

Daglige veiledere opplever faglig utvikling ved å selv reflektere over handlinger i studentveiledningssituasjoner. Det forutsetter at veiledere har veilederkompetanse og er trygg i egen utøvelse av faget (Bjerknes & Christiansen 2015). Alteren (2012) har i sin forskning hatt engasjement på hvordan sykepleiestudenter lærer å utøve sykepleie og hvilke forhold som påvirker studenten til å utøve sykepleie. Når studentene står i pasientsituasjoner tar de beslutninger med utgangspunkt i det de opplever er mest fornuftig å gjøre der og da. De tolker

ut i fra det de føler er riktig for pasienten og begrunner det i egne erfaringer og teoretiske forklaringer. Det som utfordrer studentene mest i yrkesutøvelsen er å makte å stå i følelsene og forholde seg til dem på en slik måte at de blir rasjonelle for sykepleieprofesjon. Olsen & Knudtsen (2015) konkluderer i sin forskning med at studenter er sensitive for pasientens opplevelse av situasjonen og gjennom å få anledning til ulike pasientsituasjoner utvikler studenter klinisk blikk og føler ansvar for sykepleieutøvelsen. Studentene må få slippe til for å få mulighet for å lære og et nært samarbeid med veileder er viktig. For at studenter skal kunne oppøve kunnskaper om hva sykepleie er og oppøve sin evne til sensibilitet er det nødvendig med refleksjon sammen med veiledere og medstudenter.

Lauvås & Handal (2014) beskriver «løpende vurderinger» som veilederens krav for å forsikre seg om at studenten ikke går over kompetansenivået sitt. Dette er særlig viktig når studentene skal utføre prosedyrer på egenhånd. Da er *førveiledning* viktig for å kontrollere hva studenten har tenkt å gjøre. Haddeland & Söderhamn (2013) hevder at førveiledning er positivt og det gir forutsigbarhet og trygghet i veiledningssituasjoner. Imidlertid kan det oppstå uforutsette situasjoner, for eksempel akutte situasjoner og da vil det ikke alltid være mulig å reflektere sammen i en førveiledning. For å lære noe nytt vil det å gå inn i det uforutsigbare være nødvendig og refleksjoner vil være nødvendig i en etterveiledning i slike situasjoner. Bjerknes & Christiansen (2015) hevder er det bra om veiledere tar utgangspunkt i studentens selvevaluering fordi studentene er oftest klar over hva de mestrer og ikke mestrer i de ulike sammenhenger men det forutsetter at studentene er mottakelige og reflekterende.

2.2 Refleksjoner – betydning for læring

Refleksjon er sentralt i veiledning og har til hensikt til å utvikle personlig kunnskap og handling i yrkessammenheng. Det er nødvendig å vite om praksisutøvelsen er god og til beste for pasienten. I veiledningen fokuseres det ofte på refleksjon før, under og etter handling. Her kan refleksjonene dreie seg om en plan for handling for eksempel i form av førveiledning. Det kan dreie seg om en situasjon sammen med veilederen, eller en handling som er allerede gjennomført. Ved at studenten reflekterer over egen og andres praksis kan studentens læring stimuleres og danne grunnlag for utvikling av god praksis. Veileder og student bør ha en dialog på hvordan praksishandlingen skal gjennomføres før veiledningen finner sted. I de situasjoner der veileder er trygg på studentens ferdigheter kan studenten selvstendig utføre handlingen med førveiledning og refleksjon i etterkant (Lauvås & Handal 2014). Refleksjonsnotater er godt

innarbeidet i praksis og disse skriftlige notatene gir veileder et bilde av studentens opplevelser og refleksjoner. Studenten får større utbytte av sine refleksjoner når veilederen leser og kommentere notatene og bruker disse aktivt i veiledningen (Bjerknes & Christiansen 2015).

Tid til refleksjoner i praksis er noe studenter kunne ønske seg mer avsatt tid til (Haddeland & Söderhamn 2013). Veiledere i praksis deler også studentens bekymring å sette av tid til refleksjon og veiledning i praksis og muligheter for jevnlig samtaler (Haugen, Aigeltinger & Sørli 2012). Sykepleierens arbeidsbelastning influerer på mulighetene for å kunne reflektere sammen med studenter i en hektisk hverdag (Fillingsnes & Thylén 2012; Haugen, Aigeltinger & Sørli 2012). Refleksjon over egen egne erfaringer fra pasientsituasjoner er viktig for studentens trygghet og læring i klinisk praksis. Det er også viktig for utvikling av profesjonell identitet og for å kunne ivareta en mer selvstendig rolle og ansvar (Haugen, Aigeltinger & Sørli 2012). Opplevelsen av å ta ansvar ble sett på som den viktigste faktoren som styrket selvtiliten til sykepleiestudentene i praksis (Haddeland & Söderhamn 2013).

2.3 Tilbakemeldinger i praksis

I praksissituasjoner får studenter både muntlige og skriftlige tilbakemeldinger fra daglig veiledere. Hvordan denne tilbakemeldingen gjennomføres kan være spontant eller etter avtale mellom veileder og student. Vi har valgt i dette prosjektet å holde fokus på hvilke tanker studentene og daglige veiledere har om skriftlige tilbakemeldinger selv om studentene beskriver muntlig tilbakemeldinger med daglig veileder som betydningsfulle. For studentene er det viktig med dialog med veileder om gjennomføring av ulike gjøremål i praksis. Haddeland & Söderhamn (2013) fremhever betydningen av at studentene er opptatt av at veileder har forventinger til dem, stiller spørsmål i forkant av en praksishandling. Hvordan veilederne formidler sine tilbakemeldinger kan føre til motivasjon og læring, men det kan også skape utrygghet og mindre læring for studentene (Bjerknes & Christiansen 2015). Haugen, Aigeltinger & Sørli (2012) viser til tidligere studier som hevder at studenter må finne seg i å bli korrigert med hensyn til egen adferd og at studenter forstår dette selv. De mener at studenter skiller i liten grad mellom negativ kritikk og viktig/ nødvendig korrigerende. Måten veilederne ga tilbakemelding kunne føre til utrygghet og i verste fall medføre at studenter ga opp sin fremtidig sykepleiekarriere. Studentene kjente seg såret og ydmyket når de fikk kritiske tilbakemeldinger. Er innholdet i tilbakemeldingene konkret og beskrivende vil det gi mulighet for økt læring (Bjerknes & Christiansen 2015). Er innholdet i tilbakemeldingene redusert til stikkord og eller korte setninger vil ikke dette gi studenten økt læring. Det er også av betydning

at studentene får tilbakemeldinger på det de mestrer i praksishandlingene. Ved at studenter beskriver sine egne prestasjoner lærer studentene å kritisk vurdere sin egen adferd og vil utvikle seg til selvstendig utøvere (Cantillon & Sargeant 2008).

Daglig veiledere ønsker å gi studenter relevante og gode tilbakemeldinger i praksis, men erfarer at skriftlige tilbakemeldinger tar mye tid i en hektisk arbeidshverdag. Det oppleves stressende å veilede studenter i tillegg til andre pasientrelaterte arbeidsoppgaver de har ansvar for (Fillingsnes & Thylén 2012). For å gi tilbakemeldinger med god effekt bør tilbakemeldingene være direkte observert, gis kort tid etter hendelsen og bør ikke gis med dømmende språk (Cantillon & Sargeant 2008). Tilbakemeldingene bør balanseres ved at en får frem studentens egne opplevelser og deres ideer til forbedringer. Det er viktig å oppmuntre studentene til å vurdere egne handlinger og hjelpe dem til utvikle seg selvstendig i praksis.

Skriftlige notater gir veilederen et bilde på studentens opplevelser og refleksjoner. En god struktur er at situasjonen beskrives, deretter beskrives tanker, kunnskaper, følelser og kroppslige reaksjoner knyttet til situasjonen. Når erfaringene gjøres til gjenstand for refleksjon og bearbeidelse, kan veilederen stille spørsmål som legger til rette for at studenten forstår mer (Bjerknes & Christiansen 2015). Det er av betydning av at tilbakemeldinger bør være basert på studentens egne oppfatninger av praksis. Tilbakemeldingene kan føre til endringer i studentens tekning og adferd. For at dette skal kunne skje bør studenten forstå tilbakemeldingene og vite hvordan de skal bruke dem i praksis (Cantillon & Sargeant 2008).

Ved at praksisveilederne stiller direkte spørsmål i læresituasjonen oppleves det positivt for læring og integrering av teori i praksis (Haddeland & Söderhamn 2013). Det er motiverende og det påvirker studentens selvtillit når tilbakemeldingene som gis er positive (Haddeland & Söderhamn 2013). I tilbakemeldingene bør studentene få konkrete svar på hva de gjør og hva de bør reflektere over til neste gang, noe som oppmuntrer studentene til bedre planlegging (Cantillon & Sargeant 2008). For studentene var det var positivt å bruke tilbakemeldingsskjema som gjorde at de fikk konkrete tilbakemeldinger og oversikt over hva de måtte arbeide videre med (Strand, Devold & Dihle 2013). Strukturerte tilbakemeldingsskjema ville hjelpe veilederne å gi studenter daglige tilbakemeldinger som fremmet trygghet og læring. Det utfordret studentene til egenrefleksjon og til å arbeide videre med egen utvikling av kliniske bedømmelse og faglig argumentasjon.

Cantillon & Sargeant (2008) presenterer en modell kalt *Pendeltons modell* som består av fire trinn. Dette er en strukturert tilnærming for å etablere en dialog mellom student og veileder:

1. Studenten reflekterer over egen utøvelse hva som opplevdes som bra i praksis
2. Veileder gir tilbakemeldinger på studentens egne refleksjoner
3. Studenten reflekterer over hva som kunne ha vært utført bedre
4. Veileder gir tilbakemeldinger på students egne refleksjoner over ønsket forbedring.

Praksisprosjektet som presenteres i denne rapporten, har lagt denne modellen til grunn for utforming av nytt tilbakemeldingsskjema i praksis ved ortopedisk sengepost. Forfatterne av modellen hevder at det viktigste i tilbakemeldingene handler om hva student føler at han eller hun gjorde bra og hva som er viktig å arbeide videre med.

2.4 Krav og utfordringer med veiledning

Steinseth & Børdahl (2009) viser til at valg av praksismodell er viktig for studentenes oppfølging i praksis. Det er blant annet viktig at praksisfeltet fristiller sykepleiere med formell veilederkompetanse til oppgaven som hovedveileder. Denne modellen for praksisveiledning ble innførte ved ortopedisk sengepost i 2007. Det synes å være et stort press på praksisarena i spesialisthelsetjenesten som går utover innhold og kvalitet i veiledningen. Å øke veileders kompetanse er et viktig grep for å sikre kvalitet og relevans i praksisutdanningen og det foreslås at kompetansekravet til praksisveiledere samkjøres nasjonalt. Økt anerkjennelse og status til praksisveilederrollen kan bidra til at praksisveiledningen får økt kvalitet for studentene. Praksisinstitusjonene har ikke beregnet kostnader knyttet til utdanningsoppgaver mens utdanningsoppgavene i praksisinstitusjonene styre av ulike lover og forskrifter (Kunnskapsdepartement 2016). Studentantallet er økende og det etterspørres mer behov for flere praksisplasser. For ortopedisk sengepost fulgte det ikke med noen form for økonomisk kompensasjon med økt studentantall i avdelingen som ga utfordringer for å kunne ivare ønsket veiledermodell i avdelingen. Dermed ble det søkt om *intensivmidler* fra Helse og Omsorgsdepartementet for å kunne opprettholde ønsket om 100 % stilling til hovedveileder. Denne økonomiske kompensasjonen må ortopedisk sengepost søke årlig for å kunne opprettholde hovedveiledermodell med frikjøpt tid til hovedveileder.

Ifølge Rammeplan for sykepleierutdanning (2008) skal sykepleierutdanningen utdanne selvstendige og ansvarsbevisste endrings- og pasientorientert yrkesutøvere som viser evne og

vilje til en bevisst og reflektert holdning ved utøvelse av sykepleie. Med *Samhandlingsreformen* kom nye utfordringer i dagens helsevesen og en bør nå vurdere å se til andre modeller for gjennomføring av praksis. En løsning kan være å tilrettelegge for studenttette poster som viser seg gjennom evalueringer å være en god modell. Praksisveiledning bør også gjennomføres på en systematisk måte som gir rom for planlegging, gjennomføring og refleksjon (Kunnskapsdepartement 2016). På grunn av knappe ressurser og stort arbeidspress følges ikke alltid kravene til veiledning og veileders kompetanseutvikling fra arbeidsgiver. God støtte fra nærmeste leder oppleves som en motivasjonsfaktor i det å påta seg ansvar for studentveiledning i praksis (Kunnskapsdepartement 2016).

3. Veiledermodell på Ortopedisk sengepost

Ved ortopedisk sengepost har det gjennom flere år vært fristilt hovedveileder i henholdsvis 40, 60 og 80 % stilling for å kunne ta ansvaret for studentoppfølging og veiledning.

Hovedveilederne erfarte at det ikke ble nok tid til planlegging, forberedelser og veiledning av studenter innenfor disse tidsrammene. Siden 2012 har det vært hovedveileder i 100 % stilling i avdelingen. Hovedveileder har hovedansvaret for studentenes praksis ved å delta på forventningssamtaler, vurderinger og veiledningstimer sammen med lærer fra Høgskolen.

Daglige veiledere har ansvaret for oppfølging og veiledning av studenter i daglige gjøremål i pasientsituasjoner. Gjennom skolens skjema for praksis (fokus for uken eller tilbakemeldings-skjema) gir daglige veiledere studentene en skriftlig tilbakemelding. Hovedveileder samler alle tilbakemeldingsskjemaene for vurdering av studentens progresjon i praksis og tar det med i samarbeid med lærer fra høgskolen. Kravet om innleveringer av tilbakemeldingsskjemaer ved ortopedisk sengepost er to skjema pr. uke.

Det har vært prioritert fra avdelingsledelsen gjennom flere år en kompetanseheving for sykepleierne ved å legge til rette for utdanning av veilederkompetanse. Siden oppstart i 2007 og frem til prosjektet startet hadde 15 sykepleiere i avdelingen gjennomført praksisveileder-utdanningen ved Høgskolen i Hedmark og mange av sykepleierne er fortsatt i arbeid ved ortopedisk sengepost.

Tidsskriftet Sykepleien ble invitert til Ortopedisk sengepost i 2013. Ortopedisk avdeling ville formidle sine erfaringer med hvordan de organiserte avdelingen for at studenter skulle få en god praksisperiode i sykehus. Hovedveileder og fagutviklingssykepleier delte sine erfaringer om hvordan de tar imot studenter og organiserte praksisperioden. Studentene beskrev betydningen om hvordan det er å bli tatt godt imot i praksis. De beskrev også hvilke tanker de hadde om å på få tilbakemeldinger fra daglige veiledere i praksis, en av studentene presiserte at hun kunne ha tenkt seg mer konstruktiv kritikk i tilbakemeldingene og mente at det var mange som var enig i dette (Sykepleien 2013).

4. utfordringer med bruk av tidligere skjema

Studentene har delt sine frustrasjoner til daglige veiledere over at *fokus for uken og arbeidsplan* (vedlegg nr.4) er vanskelig å bruke. Det er vanskelig å skulle kunne beskrive mål for hele praksisuken. Praksissituasjoner er i stadige endringer og fokus for læring er vanskelig å forutse. Det har i tillegg vært ulike varianter for disse skjemaer og studentene uttrykker frustrasjoner ved at hver praksisperiode har ulike skjemaer. Studentene klarer ikke å finne gode rutiner for å beskrive refleksjoner i praksis og det kan være vanskelig for studenter å utforme egne mål. De kan ofte være urealistiske eller for generelle og det blir viktig at veiledere motiverer studentene til utforming av mål som er forventet av dem i praksis (Haddeland & Söderham 2013).

Daglige veiledere har erfaringer med at skjemaet *fokus for uken og arbeidsplan* er utfordrende å bruke når skriftlige tilbakemeldinger skal gis til studentene. Flere av daglige veiledere ønsker å forbedre hvordan de kan gi studentene skriftlige tilbakemeldinger i en hektisk hverdag. De erfarer at studentene skriver sine mål, men at målene først blir planlagt *etter* at studentene har utført ulike praksisaktiviteter. Egenvurderinger og refleksjoner fra studentene var fraværende. Andre erfaringer viser at det er utfordrende å skrive tilbakemeldinger til studentene da de skriver sine observasjoner gjennom praksisdagen uten at egne vurderinger og refleksjoner kommer frem. Daglige veilederne ønsket å kunne bidra med god kvalitet på skriftlige tilbakemeldinger til studentene. Kunnskapsdepartementet viser til at studenter skal gjennom veiledet praksis få hjelp til å forstå, reflektere over og artikulere sin praksis i kliniske situasjoner (Kunnskapsdepartement 2016). Studenter skal lære å identifisere, kommunisere og håndtere etiske dilemmaer som de erfarer i sin praksis og utvikle kompetanse til tolke og vurdere de ulike situasjoner. Gjennom refleksjon skal klinisk kompetanse utvikles.

5. Praksisprosjektets hensikt

Hensikten med praksisprosjektet er å:

1. Utarbeide et tilbakemeldingsskjema som er enkelt å anvende for studenter og daglige veiledere i praksis.
2. Øke studentens egenrefleksjon i praksis.
3. Bedre kvalitet på individuelle skriftlige tilbakemeldinger fra daglige veiledere.
4. Gi hovedveileder og lærer et bedre vurderingsgrunnlag av studenter i praksis.

6. Metode

I prosjektet ble det først utført et litteratursøk, fulgt av en kvalitativ forskningstilnærming og innhenting av data via refleksjonsnotater og fokusgruppeintervju. Det ble valgt fokusgruppeintervju for å få frem studenters og daglige veilederes erfaringer, opplevelse og synspunkter knyttet til tilbakemeldinger i praksis.

6.1 Deltakere

Totalt hadde prosjektet 27 deltakere (tabell 1). Av de fem deltakerne i fokusgruppeintervju med daglige veiledere hadde tre sykepleiere formell veilederutdanning.

Metode		Menn	Kvinner
Skrive refleksjonsnotat	Studenter i 6.semester	3	13
Fokusgruppeintervju	Studenter i 6.semester	1	5
Fokusgruppeintervju	Daglige veiledere på avdelingen	5	

Fig.1. Oversikt over deltakere i prosjektet

6.2 Litteratursøk

Studentene ble bedt om å velge ut en aktuell forskningsartikkel og legge ved sine innleveringer med refleksjoner «tidligere erfaring med tilbakemelding i praksis».

Prosjektansvarlig har i samarbeid med prosjektgruppen og ved hjelp av bibliotekar ved Høgskolen i Hedmark samarbeidet om litteratursøk for praksisprosjektet. Det ble satt sammen aktuelle søkeord for å finne aktuelle litteratur.

Prosjektansvarlig gjennomførte litteratursøk av følgende søkeord; *Sykepleierstudenter, sykepleiere under utdanning, sykepleiere i klinisk praksis: Education, Nursing, Students, Nursing Internship, Non Medical Nursing students in clinical practice, Inter Professional relations, Nursing Education Research, Feedback, Observation, Supervision, Learning.*

Resultatet av litteratursøket er presentert i kap.2, i denne rapporten. Ved videre arbeid med publisering vil et systematisk litteratursøk være aktuelt.

6.3 Kvalitativ forskningstilnærming

1. Refleksjonsnotat

En av prosjektgruppas medlemmer var lærer i praksis. Første studentgruppe i praksis skrev refleksjonsnotat med tema «tidligere erfaring med tilbakemelding i praksis», erfaringene kunne være positive eller negative (vedlegg nr.1). Dette foregikk i starten av praksisperioden og en tidlig fase av prosjektet. Hensikten var å få studentenes erfaringer og refleksjoner om temaet *tilbakemeldinger i praksis fra tidligere praksisperioder*. Studentrefleksjoner om tilbakemeldinger i praksis skulle sammen med funn fra vitenskapelige artikler og diskusjoner i prosjektgruppa danne grunnlag for en intervjuguide til bruk i fokusgruppeintervjuene med studenter og daglig veileder i praksis.

2. Fokusgruppe - studenter

Fokusgruppe er en kvalitativ forskningsmetode som tar sikte på å samle flere deltakere i en samtale omkring et på et tema som er bestemt på forhånd (Malterud 2013).

Den andre studentgruppen i 6.semester praksis ble invitert til å delta i fokusgruppeintervju. På bakgrunn av analysen med refleksjonsnotater fra den første studentgruppen ble det utarbeidet en intervjuguide til fokusgruppeintervju med ny studentgruppe (vedlegg nr. 2).

Prosjektgruppa var enige om at det var hovedsakelig *skriftlig tilbakemeldinger* vi ønsket informantene skulle diskutere i fokusgruppeintervjuene. Hensikten var å få studentenes erfaringer og refleksjoner om skriftlige tilbakemeldinger i gruppediskusjonene. Fokus i diskusjon var rundt studentenes egenrefleksjon over praksis og hvordan det fremkom i skriftlige skjemaer. Det var også ønskelig at diskusjon kunne inneholde erfaringer og refleksjoner om hvordan de opplevde å få tilbakemeldinger fra daglige veiledere. Aktuelle spørsmål ble utarbeidet for diskusjon:

1. Egen refleksjon; hva gjorde jeg bra? Hva trenger jeg mer trening på?
2. Hvilke tilbakemeldinger vil du ha fra veileder?

3. Fokusgruppe – daglige veiledere

På bakgrunn av foreløpig analyse med fokusgruppeintervju med studentene ble det utarbeidet intervjuguide til fokusgruppeintervju med daglige veiledere (vedlegg nr. 3). Hensikten var å få daglige veilederes erfaringer og refleksjoner om skriftlige tilbakemeldinger i praksis. Her var det også ønske om at diskusjonene i fokusgruppeintervjuene skulle ha fokus på egenrefleksjon hos studentene, men også diskusjoner rundt hvordan daglig veileder gir tilbakemeldinger.

Aktuelle spørsmål ble utarbeidet for diskusjon:

1. Hva tenker du om egenrefleksjon hos studenten i tilbakemeldingsskjema?
2. Hvilke tilbakemeldinger gir du studenten?

Fokusgruppeintervjuene ble gjennomført av to medlemmer i prosjektgruppa. Moderator (prosjektleder) og sekretær (prosjektansvarlig i praksis) utarbeidet og forberedte hjelpespørsmål til informantene.

6.4 Analyse

Både refleksjonsnotat og fokusgruppeintervju ble analysert ifølge Granheim og Lundemans (2004) kvalitativ innholdsanalyse.

1. Refleksjonsnotat

Alle fire medlemmer i prosjektgruppa analyserte refleksjonsnotatene på «en så lik måte som mulig» etter følgende steg: 1) Refleksjonsnotatet ble lest flere ganger for å få tak i helheten 2) deretter reflekterte man over tekstens innhold 3) gikk så gjennom teksten og markerte begrep som har med «tilbakemeldinger» å gjøre 4) med utgangspunkt i de markerte begrepene ble ulike *meningsenheter* valgt ut 5) så ble gruppen enige om hvilke *meningsenheter* som ble vurdert som sammenfallende, de ble skrevet ned og utgjorde foreløpig resultat.

Resultat fra analysen med refleksjonsnotater fra studentene ble delt som vi delte i tre kategorier: 1) muntlig tilbakemeldinger 2) skriftlig tilbakemeldinger 3) Andre forhold av betydning ved tilbakemeldinger.

2. Fokusgruppeintervjuer

Det ble gjort en foreløpig analyse etter samme metode som refleksjonsnotatene. Teksten etter transkripsjonene ble lest flere ganger og det ble reflektert over tekstens innhold. Grundigere

analyse vil bli gjennomført ved aktuell publisering. Foreløpige resultater vil bli representert i eget kapittel.

7. Forskningsetiske overveielser

Frivillighet: Informert skriftlig samtykke ble innhentet av deltakerne i fokusgruppene før fokusgruppeintervjuene fant sted. Studentene ble informert av lærer om prosjektets hensikt og at det var ønskelig med studentdeltagelse for innsamling av data. Det ble også gitt informasjon om at deltakelsen var frivillig og at de kunne trekke seg når som helst.

Konfidensialitet: Konfidensialitet er ivaretatt ved at data er anonymisert i publikasjoner. Det vil ikke komme fram hvem som har deltatt i studien. I denne rapporten vil det komme fram hvilken avdelingen studien er foretatt i, men ikke navnet på deltakeren. I evt. framtidige publikasjoner vil dette ikke bli gjenkjennbart.

Ikke skade: Studenter i praksis er en sårbar gruppe i og med at de er avhengige av å få godkjent sin praksisperiode av lærer og veileder i praksis. Det kom ikke fram negative reaksjoner på deltakelsen fra studentene. Det kan hende at studentene ikke turte å si nei og sa ja til deltakelse for å vise sin velvilje til praksis og til læreren. Refleksjonsnotatet var en del av studentenes krav om innleveringer i praksis men på grunn av praksisprosjektet ble det valgt tema av lærer. Det ble presisert at innholdet på refleksjonsnotatene fra studentene ville bli anonymisert av lærer før prosjektgruppa gjennomførte analysen.

Daglig veiledere på ortopedisk sengepost fikk tilbud om å delta i fokusgruppeintervjuene. Her var det prosjektleder i avdelingen i samarbeid med avdelingsledelsen som foretok henvendelsen. Av de daglige veilederne hadde tre veilederkompetanse, mens de andre var under utdanning. Daglige veiledere i sengeposten var positive til gjennomføringen av praksisprosjekt og deltok frivillig på fokusgruppeintervjuene.

8. Organisering

Prosjektet har bestått av representanter fra Ortopedisk sengepost og sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Innlandet.

Forskningsansvarlig fra Høgskolen i Innlandet: Anne Trollvik. anne.trollvik@inn.no

Prosjektleder fra Høgskolen i Innlandet: Marianne Reinfjell
Carlsson. marianne.carlsson@inn.no

Prosjektleder fra ortopedisk sengepost Ingrid Mæhlum Prestrud.
Ingrid.Maehlum.Prestrud@sykehuset-innlandet.no

Prosjektmedarbeider: Janne Moen, Janne. Moen@sykehuset-innlandet.no

Prosjekteier representert ved Avdelingssjef, Sykehuset Innlandet HF Elverum/Hamar: Tore Kristiansen. Kristiansen@sykehuset-innlandet.no,

Avdelingssjef Tore Kristiansen har fått jevnlige oppdateringer om fremdriften i prosjektet av Janne Moen og Ingrid M. Prestrud.

9. Økonomi

Ortopedisk sengepost fikk tildelt økonomiske midler til gjennomføringen av praksisprosjektet av Høgskolen i Innlandet. De finansielle midlene på 100. 000 norske kroner ble brukt til frikjøp av tid til prosjektleder ved ortopedisk avdeling: Ingrid M. Prestrud.

Prosjektansvarlig i samarbeid med fagutviklingssykepleier Janne Moen satte opp en tidsplan for prosjektperioden. Avdelingssykepleier Unni Lommeradio og Controller Arne Stramerud utarbeidet en oversikt over tid til prosjektet med behov for innleie av vikar.

Det ble klarert fra ass. Instituttleder Ulf Stigsson fra Høgskolen i Innlandet og-fagutviklings-sykepleier Janne Moen at prosjektledere fra høgskolen ikke skulle belaste prosjektmidlene. De har egne avtaler i forhold til prosjektoppfølgning og ressursbruk. Her har involverte fra høgskolen fått avsatt tid til gjennomføring av møtetider og gjennomføring av undersøkelsen.

I budsjettet inngår frikjøp for prosjektledere Ingrid M. Prestrud på timebasis over år 2015. Hun har hatt ansvar for loggføring av prosjektfremgang i løpet av prosjektperioden.

10. Resultater

I dette kapitlet vil vi presentere kort om foreløpige resultater fra praksisprosjektet. Hensikt med praksisprosjektet var å kunne utarbeide et nytt tilbakemeldingsskjema som var enklere å bruke, øke studentens egenrefleksjon, bedre kvalitet på individuelle skriftlige tilbakemeldinger fra daglige veiledere og gi hovedveileder og lærer et bedre vurderingsgrunnlag av studenter i praksis.

Foreløpige resultater vil bli presentert her i fire hovedpunkter:

Samspill og relasjon med veiledere i praksis er av betydning

Foreløpige resultater viser seg at studentene hadde tanker om hvordan muntlig og skriftlig tilbakemeldinger var av betydning for tilbakemeldingene fra daglig veileder i praksis. Forhold som var av betydning for studentene var organisering, mottagelse, relasjon mellom student og veileder, tid til veiledning og refleksjon, motivasjon og læring. Det at veileder hadde kunnskap om å veilede og å gi tilbakemeldinger mente studentene var viktig for dem.

Utfordringer med refleksjoner i tilbakemeldingsskjemaet

Studentene opplevde det var enklere å skrive egenrefleksjon i skjemaet når de hadde hatt ansvaret for prosedyrer eller konkrete oppgaver. Det var utfordrende å bare reflektere generelt over en praksisdag. Med erfaringer fra en «spesiell situasjon» var det enklere å skrive ned egenrefleksjoner for da hadde de noe å skrive om.

De hadde liten tid til å skrive refleksjoner på slutten av praksisdagen da det var mye som skjedde ved vaktskiftet i sengeposten. Det ble vanskelig å konsentrere seg om tilbakemeldingsskjemaet og de opplevde det noe stressende. Studentene ønsket mer utfordringer, tips og råd fra veileder i de skriftlige tilbakemeldingene og de opplevde ingen økt læring når veileder bare skriver «*det og det*» var bra.

Daglige veiledere mente det var vanskelig å gi tilbakemeldinger uten egenrefleksjon fra studentene. Det ble mye oppramsing av hva studentene hadde gjort i løpet av praksisdagen. Det manglet egne refleksjoner i forhold til situasjonene som studentene hadde deltatt i. Studentene hadde i stor grad fokus på prosedyrer og lite på etiske dilemmaer som sykepleiere opplever som utfordrende i arbeidshverdagen. Daglige veiledere mente at tilbakemeldingsskjemaene fra studentene ofte kom sent og på slutten av praksisdagen eller i slutten av uken, noe som utfordret dem til å gi tilbakemeldinger til studentene.

Tilbakemeldinger er motiverende for fremgang og læring i praksis

Studentene ønsket seg mer konkrete tilbakemeldinger med spørsmål som hva de mestret, hva må de måtte jobbe videre med, hvordan de kunne forbedre seg og hva de bør legge vekt på i videre i studiet. Når tilbakemeldingene fra daglige veiledere var konkrete og relevante ga det større betydning for deres læring.

De daglige veilederne mente at egenrefleksjoner fra studentene er en god læringsprosess. Og det var viktig for daglig veileder når de skulle gi skriftlige tilbakemeldinger at studentene hadde reflektert over praksis situasjonen. De mente at dem selv måtte bli flinkere til å gi studentene tid til å notere i tilbakemeldingsskjemaet slik at studentene fikk anledning til å reflektere over de ulike praksishandlinger dem hadde erfart i løpet av praksisdagen.

De fremhevet betydningen av før - og etterveiledning som er viktig for at studentene skal oppnå god læring i praksis.

Daglige veiledere erfarte også at studentene reflekterte over situasjoner i dialog med dem men at det var vanskeligere å få skrevet refleksjonene i tilbakemeldingsskjemaet. De hadde tanker om at muntlige tilbakemeldinger «setter seg dypere» hos studentene enn de skriftlige tilbakemeldingene.

Dagligveileder mente at positive tilbakemeldinger fra dem kunne bidra til at studentene følte god mestring i praksis.

Utarbeidelse av nytt tilbakemeldingsskjema

Det ble utarbeidet et tilbakemeldingsskjema for utprøving høsten 2015. I denne prosjekt perioden var det 3.semester studenter som brukte det nye tilbakemeldingsskjemaet (vedlegg nr.5). Studentene var i sin første sykehuspraksis og var noe ukjent med tilbakemeldingsskjemaet da de ved tidligere praksis i sykehjem hadde anvendt andre skriftlige praksisskjemaer.

Etter at praksisprosjektet ble formelt avsluttet har både studenter i 3 og 6.semester brukt det nye tilbakemeldingsskjemaet. Det er fortsatt i bruk ved ortopedisk sengepost.

Ved utformingen av tilbakemeldingsskjemaet var det viktig å fremme egenrefleksjon fra studentene ved å formulere aktuelle spørsmål: *1) beskrivelse av aktuell praksis situasjon*

1) hva studenten gjorde bra i situasjonen og 2) hva kunne studentene ha gjort annerledes i situasjon. Det var også av betydning at studentene skrev sine refleksjoner *før* daglig veileder ga skriftlige tilbakemeldinger. For daglige veiledere var det ønskelig at tilbakemeldingene til studentene hadde innhold eller fokus på: *å støtte – utfordre studentene, hva studentene kan arbeide videre med ...*

For å kunne utarbeide et godt og anvendbart tilbakemeldingsskjema ble studentenes refleksjonsnotater av stor betydning. Gjennom sine notater var studentene ærlige og kom frem med sine erfaringer med veiledning og tilbakemeldinger gjennom sykepleiestudiet.

Resultater fra fokusgruppeintervjuene med studenter og daglige veiledere ble også lagt til grunn for utformingen av tilbakemeldingsskjemaet. I tillegg er funn fra forskning og litteratur av betydning.

11. Erfaringer etter utprøving av tilbakemeldingsskjemaet

Prosjektleder og prosjektmedansvarlig fra ortopedisk sengepost fra har samlet noen erfaringer fra daglige veiledere og studenter etter kortvarig utprøving av skjemaet.

Studentene som kom til ortopedisk sengepost etter at praksisprosjektet formelt var avsluttet ble orientert om det nye tilbakemeldingsskjemaet som var tatt i bruk. Studentene anvendte det nye tilbakemeldingsskjema og prosjektgruppens medlemmer fikk tillatelse til å se på de ulike refleksjoner som var nedtegnet av studentene. Noen av tilbakemeldingsskjemaene ble lest og sett på i prosjektgruppa, men det ble vanskelig å konkludere med resultater etter så kortvarig bruk av de nye skjemaene.

Tilbakemeldingsskjemaet synes å ha blitt godt mottatt av både studenter og daglige veiledere ved oppstarten og flere erfarte at skjemaet har blitt enklere å bruke. Studentene har blitt mere fokusert på egen læring ved at de reflekterer over praksishandlingene og ser egne forbedringsområder.

Noen av studentene mente det var noe uvant med nytt tilbakemeldingsskjema hvor de tidligere måtte skrive mål for praksisdag eller uke.

I løpet av prosjektperioden har det ført til økt bevissthet fra daglige veiledere om at studentene trenger skriftlige tilbakemeldinger i praksis. Det gis også grundigere tilbakemeldinger fra daglig veileder som er relevant for studentvurderinger i praksis og bedre grunnlag for vurdering av studenten.

Hovedveileder i avdelingen mener å ha fått flere skriftlige refleksjoner fra studentene nå enn med tidligere og som er av betydning for vurdering av studentene.

Utformingen av tilbakemeldingsskjemaet er nå mer rettet direkte mot praksishandlinger og studenters refleksjoner. Det gir daglig veiledere muligheter for å gi tilbakemeldinger som i større grad inneholder læring for studentene da de beskriver sine opplevelser av situasjonene. I praksishandlingene er daglige veiledere i større grad mer tilstede med studentene når det skal skrive refleksjoner og nedtegnelser fra hele dagen.

Daglig veileder opplever at studentene i større grad klarer å knytte refleksjoner rundt praktiske gjøremål og fagteori sammen i det nye tilbakemeldingsskjemaet.

Det er ønskelig å skaffe seg noe mer erfaringer med tilbakemeldingsskjemaet for å kunne ytterligere gjøre forbedringer. Prosjektleder Marianne Reinfjell Carlsson tar ansvar for videre formidling og erfaringer fra praksisprosjektet til fagmiljøet ved høgskolen.

12. Konklusjon

Både studenter og daglige veiledere gir uttrykk for at det nye tilbakemeldingsskjemaet er nå enklere å ta i bruk i praksis ved at studentene velger sine situasjoner fra praksishverdagen som dem ønsker å reflektere over.

Studentene anvender mer faglig teori i sine refleksjoner og nedtegnelser da de blir utfordret fra daglig veileder på å begrunne sine observasjoner og tiltak de iverksetter. De viser mer refleksjoner over egne handlinger da de har fokus på enkelte pasientsituasjoner, gjøremål eller prosedyre i motsetning til tidligere da de beskrev mål for uken er daglige veilederes oppfatninger.

Refleksjoner og økt læring synes å være mer tydelig ved at studentene beskriver over hva de gjorde bra i situasjonen og hva du kunne ha gjort annerledes i situasjon.

Hovedveileder mener at det nye tilbakemeldingsskjema gir et bedre grunnlag for vurdering av studentens læringsprogresjon i praksisperioden. Flere studenter anvender det nye skjemaet og får flere tilbakemeldinger fra daglige veiledere.

Utfordringene for studentene synes å være å få anledning til å skrive sine refleksjoner i en hektisk praksishverdag og for daglige veiledere å gi skriftlige tilbakemeldinger.

13. Videre arbeid

Praksisprosjektet er avsluttet med denne rapporten. Videre arbeid med forbedringer av det nye tilbakemeldingsskjemaet vil bli foretatt og diskutert i høgskolens aktuelle møtefora. Her vil det være grunnlag for å vurdere tilbakemeldingsskjemaet og utprøving for andre avdelinger i praksisfeltet.

Referanser

- Aigeltinger, E. Haugen, G. & Sørli, V. (2012) *Utfordringer med å veilede sykepleiestudenter i praksis studier*. Hentet fra; <https://sykepleien.no/forskning/2012/06/utfordringer-med-veilede-sykepleierstudenter-i-praksisstudier>
- Alteren, J. (2012). Følelser er fornuft; sykepleierutdanningen mellom gjerning og tekst. *Nordisk Sygeplejeforskning*, 2(4), 314-322.
- Bjerknes, M. S., & Christiansen, B. (2015). *Praksisveiledning med sykepleierstudenter*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Cantillon, P., & Sargeant, J. (2008). Giving feedback in clinical settings. *BMJ*, 337. doi:10.1136/bmj.a1961
- Fillingsnes, A.-B., & Thylén, I. (2012). Praksissykepleieres pedagogiske utfordringer i klinisk veiledning av sykepleierstudenter. *Nordisk Sygeplejeforskning*, 2(04), 249-262
- Graneheim, U. H., & Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today*, 24(2), 105-112. doi:10.1016/j.nedt.2003.10.001
- Haddeland, K., & Söderhamn, U. (2013). Sykepleierstudenters opplevelse av veiledningssituasjoner med sykepleiere i sykehuspraksis; en fenomenologisk studie. *Nordisk Sygeplejeforskning*, 3(1), 18-32.
- Haugan, G., Aigeltinger, E., & Sørli, V. (2012). Relasjonen til veilederen betyr mye for sykepleierstudenter i sykehuspraksis. *Sykepleien Forskning*, 7(2).
- Kari Birkelund, O., & Liv-Berit, K. (2015). «Også det å se pasienten oppe i alt dette» – En studie av sykepleierstudenters erfaringer med å lære sykepleie i praksisstudier på sykehus. *Nordisk Sygeplejeforskning*(04), 315-328.
- Kvitrud, I. (2013) *Godt møte med praksis*. Hentet fra <https://sykepleien.no/2013/11/godt-mote-med-praksis>
- Kunnskapsdepartementet (2016) *Kvalitet i praksisstudiene i helse og sosialfaglig høyere utdanning*. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/86921e6e6f4c45d9a2f67fda3e6eae08/praksisprosjektet-sluttrapport.pdf>
- Lauvås, P., & Handal, G. (2014). *Veiledning og praktisk yrketeori* (3. utg. ed.). Oslo: Cappelen Damm akademisk.
- Malterud, K. (2013). *Kvalitative metoder i medisinsk forskning innføring* (3. utg) Universitetsforlaget.

Norge, K. (2008). *Rammeplan for sykepleierutdanning: fastsatt 25. januar 2008 av Kunnskapsdepartementet.*

Steinseth, E. B., & Børdahl, B. (2010). Fra kontaktsykepleier til hovedveileder – erfaringer med en ny veiledningsmodell. Høgskolen i Hedmark – Rapport; 10/2009.

Strand, K., Devold, K., & Dihle, A. (2013). *Sykepleierstudenters erfaringer med praksisstudier organisert som studenttett post*, Hentet fra:

<https://sykepleien.no/forskning/2013/02/sykepleierstudenters-erfaringer-med-praksisstudier-organisert-som-studenttett-post>

Vedlegg 1

Refleksjonsnotat: Tilbakemeldinger i praksis

- Bruk gjerne mal, *Refleksjonsnotat* hvis dere har en veiledningssituasjon dere vil reflektere over.
- Refleksjonene er i fra deres erfaringer underveis i sykepleiestudiet. Dere behøver ikke forklare praksissted.
- Dere kan beskrive en situasjon med gode tilbakemeldinger fra praksis. Hvorfor ble disse tilbakemeldingen gode, relevante og lærerike for deg?
- Dere kan også reflektere over situasjoner med tilbakemeldinger som ikke har vært gode og lærerike for dere. Hvordan ble tilbakemeldingen her gitt? Hvordan opplevde dere situasjonene?

Hovedhensikten med dette refleksjonsnotat er at dere deler noen tanker og erfaringer rundt tilbakemeldinger i praksis. Deres refleksjoner blir viktige tanker for prosjektarbeid i avdelingen som vi har snakket om.

Søkeord til forskning kan være *tilbakemeldinger i praksis, feedback, studentveiledning i praksis m. m*

Dette finner dere ut av!

Det er også *ikke* nødvendig å følge refleksjonsskjema på dette om dere skulle kjenne på det, at det blir enklere, men lag gjerne gode avsnitt. Bruk refleksjon!

Beskriv litt om deres funn i fag/forskningsartikkel.

På veiledningen vil jeg bruke tid på deres erfaringer og funn rundt dette tema. Vi deler erfaringer i gruppeveiledningen.

Lykke til!

Vedlegg 2

Intervjuguide til fokusgruppeintervju med studenter i praksis

Hensikten var å få studentenes erfaringer og refleksjoner om skriftlige tilbakemeldinger

1. Egen refleksjon; hva gjorde jeg bra? Hva trenger jeg mer trening på?
2. Hvilke tilbakemeldinger vil du ha fra veileder?

Vedlegg 3

Intervjuguide til fokusgruppeintervju med daglige veiledere i praksis

Hensikten var å få daglige veilederes erfaringer og refleksjoner om skriftlige tilbakemeldinger

1. Hva tenker du om egenrefleksjon hos studenten i tilbakemeldingsskjema?
2. Hvilke tilbakemeldinger gir du studenten?

FOKUS FOR UKEN OG ARBEIDSPLAN

Student:

Studieuke:

Mitt/mine fokus for uken:

1.

2.

3.

Slik vil jeg planlegge uken min:

Selvevaluering: Hvilke erfaringer gjorde jeg meg og hvilken ny kunnskap har jeg tilegnet meg?

Daglig veileders kommentar: (stikkord: planlegging, samarbeid/kommunikasjon, hygiene, etikk, pasientens velvære/ sikkerhet, håndlag, kunnskaper, forståelse, refleksjon, begrunnelse etc.)

Dato:/...../..... 2015 Daglig veileder: Student:

Tilbakemelding i praksis

Studentens navn:	Avdeling:	Dato:	Uke i avdelingen:	Praksisperiode:
------------------	-----------	-------	-------------------	-----------------

Beskriv en situasjon/gjøremål du har deltatt i:

(F.eks. stell og mobilisering av ortopedisk pasient, smertebehandling, mottak av pasient, planlegging av utskrivelse/PLO, teamleder, samarbeid, kommunikasjon, sykepleier-pasient relasjon, medisinansvar, pasientobservasjoner m. m)

Beskriv det du gjorde bra i situasjonen:**Veileders tilbakemelding til det studenten gjorde bra:**

Beskriv hva du kunne ha gjort annerledes i situasjon:

Veileders tilbakemelding til studenten:
(støtte /utfordre, hva kan studenten arbeide videre med)

Sted:	Dato:	Sign. student:	Sign. veileder:
-------	-------	----------------	-----------------

**Høgskolen i Innlandet / Inland Norway University of Applied
Sciences - INN University
Postboks/P. O. Box 400, 2418 Elverum, Norway
Telefon/phone: (+47) 62 43 00 00 / (+47) 61 28 80 00**

inn.no